

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2023. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 6:
ПРИМЈЕНА УПРАВЉАЧКОГ РАЧУНОВОДСТВА

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Управљачко рачуноводство не карактерише:

- a) усмјереност на вриједносно обухватање пословно-финансијских односа са окружењем,
- b) обавезу повиновања стандардима финансијског извјештавања,
- c) тачност извјештаја у односу на њихову релевантност,
- d) једнозначност у припреми информација.

2. Краткорочни обрачун успјеха омогућава:

- a) идентификовање одступања од планираних вриједности,
- b) могућност превентивног дјеловања,
- c) доношење стратегијских одлука,
- d) ниједан од понуђених одговора није тачан.

3. Интегритет, као етички стандард, подразумијева:

- a) избјегавати конфликт интереса (екстерно али и интерно),
- b) обезбјеђење информација на фер и објективан начин,
- c) објективност и одговорност у припреми релевантних информација,
- d) одржавање одговарајућег нивоа професионалне способности сталним развојем знања и вјештина.

4. Трошак контроле производних процеса је:

- a) индиректан трошак,
- b) непроизводни трошак,
- c) фиксан трошак,
- d) ненадокнадив трошак.

5. Продајна цијена 50 н.ј. а јединични варијабилни трошкови (производни и непроизводни) 35 н.ј./ком., те ако је обим продаје текућег мјесеца 12.000 комада а претходног 10.000 комада, то значи да је према обрачуну трошкова залиха по варијабилним трошкова пословни резултат претходног мјесеца у односу на текући мјесец:

- a) већи за 15.000 н.ј.,
- b) мањи за 30.000 н.ј.,
- c) већи за 100.000 н.ј.,
- d) мањи за 45.000 н.ј.

6. Приликом коришћења анализе односа трошкови – обим активности – профит („ЦВП“ анализа) потребно је:

- a) обезбиједити подјелу трошкова на трошкове производа и трошкове периода,
- b) користити хијерархију трошкова,
- c) користити контрибуциони приступ билансирању резултата,
- d) да продуктивност радника и машина ријетко је константна.

7. Главни буџет је :

- a) сумарни израз свих планова производних трошкова и прихода од продаје учинака, за будући временски период, сумиран у буџетираним финансијским извјештајима,
- b) сумарни израз свих планова производње различитих учинака које предузеће нуди, за будући временски период, сумиран у буџетираним финансијским извјештајима,
- c) сумарни израз свих планских прихода и планских расхода за будући временски период, сумиран у буџетираним финансијским извјештајима,
- d) сумарни израз оперативних и финансијских планова менаџмента за будући временски период, сумиран у буџетираним финансијским извјештајима.

8. Одступање од вриједности у флексибилном буџету за директне трошкове на трећем нивоу анализе разлаже се на:

- a) одступање у набавним цијенама инпута и одступање у ефикасности коришћења инпута,
- b) одступање у ефикасности коришћења базе за алокацију и одступање у обиму производње,
- c) одступање од вриједности у статичком буџету и одступање у обиму продаје,
- d) одступање у обиму потрошње и у обиму производње.

9. Позитивно одступање у потрошњи за варијабилне индиректне трошкове значи:

- a) да је планска стопа за алокацију варијабилних индиректних трошкова мања од стварне стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова,
- b) да је нормална стопа за алокацију варијабилних индиректних трошкова већа од стварне стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова,
- c) да је планска стопа за алокацију варијабилних индиректних трошкова већа од стварне стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова,
- d) да је планска стопа за алокацију варијабилних индиректних трошкова мања од стопе за алокацију варијабилних индиректних трошкова која је била дозвољена за употребу.

10. Приликом разматрања дефинисања продајних цијена за потребе доношења одлука о прихватању или неприхватању специјалних наруџби подаци који су ирелевантни су:

- a) вриједност прошлих варијабилних трошкова,
- b) вриједност будућих фиксних трошкова,
- c) вриједност будућих варијабилних трошкова,
- d) вриједност диференцијалних трошкова.

11. Разлика између буџета и финансијског извјештаја огледа се у томе што:

- a) буџет је окренут ка будућности, финансијски извјештај ка прошлости
- b) буџет је окренут прошлости, финансијски извјештај ка будућности
- c) буџет је окренут будућности, финансијски извјештај ка садашњости
- d) буџет је окренут прошлости, финансијски извјештај ка прошлости

12. Збир одступања флексибилног буџета и одступање обима продаје је:

- a) одступање тржишног учешћа
- b) одступање величине тржишта
- c) одступање количине продаје
- d) одступање статичног буџета

13. Основна разлика код одређивања продајних цијена на кратки и дуги рок је:

- a) на кратки рок примјењује се тржишни приступ, а на дуги рок приступ трошкови плус
- b) на кратки рок су најрелевантнији фиксни трошкови, што није случај на дуги рок
- c) на кратки циљ је одредити што стабилније цијене
- d) неки трошкови који су ирелевантни на кратки рок (нпр. фиксни трошкови) су релевантни на дуги рок

14. Таргет трошкови представљају:

- a) укупне трошкове по којима производ може бити произведен да би био профитабилан
- b) цијену коју је купац вољан да плати за одређени производ
- c) укупне трошкове одређеног производа
- d) таргет цијену увећану за таргет зараду

15. Појам валуе аддед цостс дефинишемо на сљедећи начин:

- a) валуед аддед цостс не чине производ привлачнијим купцима и купци нису спремни да плате више новца за производ
- b) валуед аддед цостс су трошкови који додају вриједност производу и које су купци спремни да плате
- c) валуед аддед цостс су трошкови који не додају вриједност производу
- d) валуед аддед цостс обично имају велики удио у укупним трошковима предузећа

16. Тачка у којој се укупни трошкови изједначавају са укупним приходима се назива:

- a) тачка једнакости
- b) тачка покрића
- c) пресјек прихода и трошкова
- d) нулта тачка

17. Један од фактора који утичу на подјелу трошкова на директне и индиректне јесте:

- a) технологија прикупљања информација
- b) стратешки план менаџмента
- c) тренутни број запослених
- d) прошлогодишњи финансијски резултат

18. Код израчунавања одступања фиксних индиректних трошкова појављују се:

- a) одступње потрошње и одступање ефективности
- b) одступање ефикасности и одступање обима производње
- c) одступање обима производње и одступање потрошње
- d) одступање ефикасности и одступање ефективности

19. Шта од наведеног је тачно?

- a) Центри трошкова – руководиоци су одговорни за трошкове и губитак.
- b) Центри прихода – менаџери су одговорни за приходе и добит.
- c) Профитни центри – менаџери су одговорни за приходе и трошкове те инвестиције.
- d) Инвестициони центри – менаџери су одговорни за инвестиције, приходе и трошкове.

20. Шта од наведеног је тачно?

- a) Статични буџет је обликован за тачно одређену разину активности, реагира на промјене које се могу догодити или које се догађају у односу на почетне претпоставке, односно мијења се с евентуалном промјеном опсега активности у односу на планираних опсег.
- b) Флексибилни буџет је обликован на начин да се његове ставке прилагођавају свакој промјени у опсегу активности.
- c) Укупно одступање статичког буџета се састоји од укупног одступања флексибилног буџета и укупног одступања од обима продаје.
- d) Флексибилни буџет је обликован на начин да се његове ставке не прилагођавају свакој промјени у опсегу активности.

II - ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Предузеће се бави производњом производа „А“. За април 2022. године буџетом је предвиђено да произведе и прода 26.000 комада производа по јединичним варијабилним трошковима од 550 н.ј. и укупним фиксним трошковима од 2.000.000 н.ј. Буџетска продајна цијена је 900 н.ј. по производу.

Стварни резултати у априлу 2022. године су били: 27.300 производа произведено и продато по продајној цијени од 850 н.ј. по производу. Стварни укупни варијабилни трошкови су били 15.997.800 н.ј. и стварни укупни фиксни трошкови су износили 1.900.000 н.ј.

I Износ и карактер одступања од вриједности у статичком буџету је:

- a) 2.247.800 н.ј. (Н)
- b) 1.782.800 н.ј. (Н)
- c) 455.000 н.ј. (П)
- d) 1.792.800 н.ј. (Н)

II Износ и карактер одступања од вриједности у флексибилном буџету је:

- a) 2.247.800 н.ј. (Н)
- b) 455.000 н.ј. (Н)
- c) 1.792.800 н.ј. (П)
- d) 2.147.800 н.ј. (Н)

III Износ и карактер одступања у обиму продаје је:

- a) 2.247.800 н.ј. (Н)
- b) 555.000 н.ј. (П)
- c) 455.000 н.ј. (П)
- d) 1.792.800 н.ј. (Н)

IV Карактер одступања у обиму продаје биће под утицајем:

- a) односа стварних и планских продајних цијена и јединичних фиксних трошкова,
- b) односа стварних и планских обима активности,
- c) односа стварних и планских продајних цијена, јединичних варијабилних трошкова и укупних фиксних трошкова,
- d) односа стварних и планских обима активности и укупних фиксних трошкова.

V Карактер одступања од вриједности у флексибилном буџету на фиксним трошковима може да буде:

- a) позитиван,
- b) негативан,
- c) ово одступање не постоји,
- d) сва три претходно понуђена одговора су могућа, под одређеним условима.

Потврда:

Потврда:

Задатак број 2

Предузеће користи специјални папир у производњи тапета. Набавна цијена за тај папир је 10 КМ по м². Потребна количина папира је 20.000 м². Међутим, предузеће располаже слободним капацитетом и има могућност да само произведе потребни папир умјесто да га купи. Код производње специјалног папира предузеће ће остварити слиједеће трошкове:

- директни трошкови материјала	20.000 КМ
- директни рад	80.000 КМ
- варијабилни трошкови израде	40.000 КМ
- фиксни трошкови израде	80.000 КМ

- а) Израчунајте да ли ће предузеће купити 20.000 м² специјалног папира или ће га само производити?**
- б) Под претпоставком да се постојећу опрему може користити за додатну производњу која доноси 55.000 КМ или ју се може изнајмити за 35.000 КМ, утврдите која је боља алтернатива?**

РЈЕШЕЊЕ:

